

VÁLLALKOZÁSOK VÉDELME A KORONAVÍRUS IDEJÉN

Az Infojegyzet a V4-ek (Cseh- és Lengyelország, Szlovákia), illetve Horvátország és Szlovénia által hozott, az új koronavírus járvány negatív gazdasági hatásai ellen védő intézkedésekkel foglalkozik, ismertetve a vállalkozásokat és magánvállalkozókat segítő legfontosabb lépéseket.

- Az intézkedésekkel kapcsolatos információk az [OECD](#) és az [IMF](#) összesítéseiből, valamint a Parlamenti Kutatás és Dokumentáció Európai Központja ([ECPRD](#)) hálózatán keresztül a parlamenti kutatószolgálatoktól kapott információkból származnak.
- Az Infojegyzet csak az adatok eléréskor már elfogadott intézkedéseket tartalmazza.
- Az egyes országokról elérhető legfrissebb információk:
Csehország: április 30.
Horvátország: május 4.
Lengyelország: április 29.
Szlovákia: április 29.
Szlovénia: április 30.
- A jelen Infojegyzetben tárgyalt országok által az új koronavírus járvány kapcsán hozott járványügyi és szociális intézkedéseket a [2020/35. Infojegyzet](#) tartalmazza.

Az intézkedések kategorizálása

Az intézkedések rendszerezéséhez használt kategóriák a [Bruegel kutatóintézet](#), illetve a [Financial Times](#) elemzése alapján lettek összeállítva. A következőkből állnak:

- Vissza nem térítendő állami támogatások,
- Állami hitelek és hitelgaranciák,
- Adó- és járulékfizetésekkel kapcsolatos támogatások,
- Hiteltörlesztéssel kapcsolatos intézkedések,
- Egyebek.

CSEHORSZÁG

Vissza nem térítendő állami támogatások

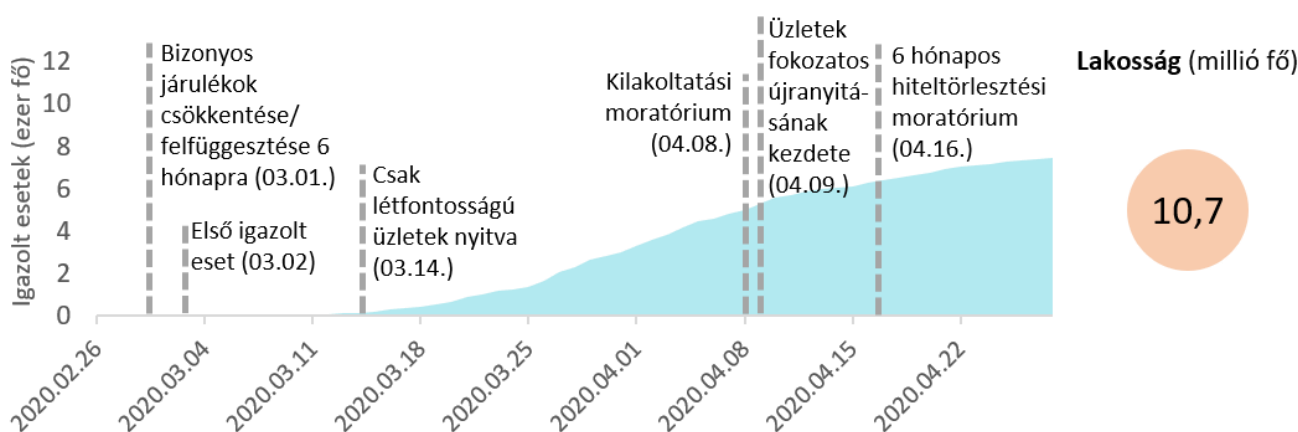
Csehországban április 15-től a krízis által **károsult magánvállalkozók egyszeri 25 ezer cseh koronás** (kb. 325 ezer forint) juttatásra jogosultak, amire 16 milliárd koronás (kb. 208 milliárd forint) keretet szabtak meg. Továbbá 3,3 milliárd koronányi (kb. 43 milliárd forint) **fejlesztési többletforrást** bocsátottak a **mező és erdőgazdálkodási, illetve az élelmiszeripari ágazat** rendelkezésére az Európai Unió 2020 Rural Development Fund-on keresztül.

Az április 2-án bevezetett **Czech Rise Up Program** a vírus elleni innovációkon dolgozó vállalatokat támogatja, összesen 200 millió korona (2,6 milliárd forint) értékben. Az április 15-én indított **Technology Program COVID 19** pedig olyan vállalati fejlesztéseket támogat, amelyek az egészségügyben és a személyes vírus elleni védekezésben használatos termékek előállítását vagy szolgáltatások megvalósítását segítik. Ennek a programnak a kerete 300 millió korona (kb. 3,9 milliárd forint).

Állami hitelek és hitelgaranciák

A **COVID I hitelprogram** keretében a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban KKV) juthatnak kamatmentes hitelekhez, összesen 5 milliárd korona (kb. 65 milliárd forint) értékben a Czech-Moravian Guarantee and Development Bankon keresztül. A visszafizetés kezdete egy évvel a hitelfelvétel után kezdődik. A **COVID II hitelprogram** kereskedelmi bankoktól felvett hitelekre vonatkozó garancia 10 ezer és 15 millió korona (kb. 130 000 és 195 millió forint) közötti vállalati hite-

1. ábra: A vállalkozásokat jelentősen befolyásoló néhány intézkedés idővonala - Csehország

Forrás: [Infoszolg/ECDC, 2020.](#) /[Schonherr, 2020.](#)

lekre vonatkozólag. A visszafizetés kezdete itt is egy évvel a hitelfelvétel után kezdődik. A kamatokat a Czech-Moravian Guarantee and Development Bank átvállalja. A program összköltsége 5 milliárd korona (kb. 65 milliárd forint).

Végül április 20-tól elérhető a **COVID Prága** nevet viselő 600 millió korona (kb. 7,8 milliárd forint) értékű **hitelprogram** prágai vállalkozások számára.

Adó- és járulékfizetésekkel kapcsolatos támogatások

A március 16-án kihirdetett **Liberation Package I** nevű intézkedéscsomag felfüggesztette az adóbevallások határidejét és elengedte az azok késői benyújtásából fakadó büntetéseket. Kította továbbá a vállalati és személyi jövedelemadó visszatérítésekkel kapcsolatos benyújtási határidőket.

A március 24-én kihirdetett **Liberation Package II**-nek köszönhetően:

- a vállalatok a 2020-ban elszenvedett veszteségeiket visszakaphatják a 2018-as és 2019-es adóalapjukból;
- az ingatlanvásárlási adó kapcsán március 31 és július 31 között keletkezett büntetéseket elengedik;
- az április és július között esedékes úthasználati adóelőleg fizetési határidejét pedig kitolták október 15-ig.

Márciustól augusztusig **elengedték a magánvállalkozók minimum egészségügyi és szoci-**

ális hozzájárulási előlegének fizetési kötelezettségét. Akik a minimum feletti díjat fizetnek, azoknak csak a különbözetet kell állniuk. A lépés várhatóan 23 milliárd korona (kb. 300 milliárd forint) kiesést okoz az államnak.

Hiteltörlesztéssel kapcsolatos intézkedések

Az országban maximum 6 hónapos hitelfizetési moratóriumot vezettek be.

Egyebek

Az április 8-án bevezetett kilakoltatási tilalom a vállalkozásokat is védi.

HORVÁTORSZÁG

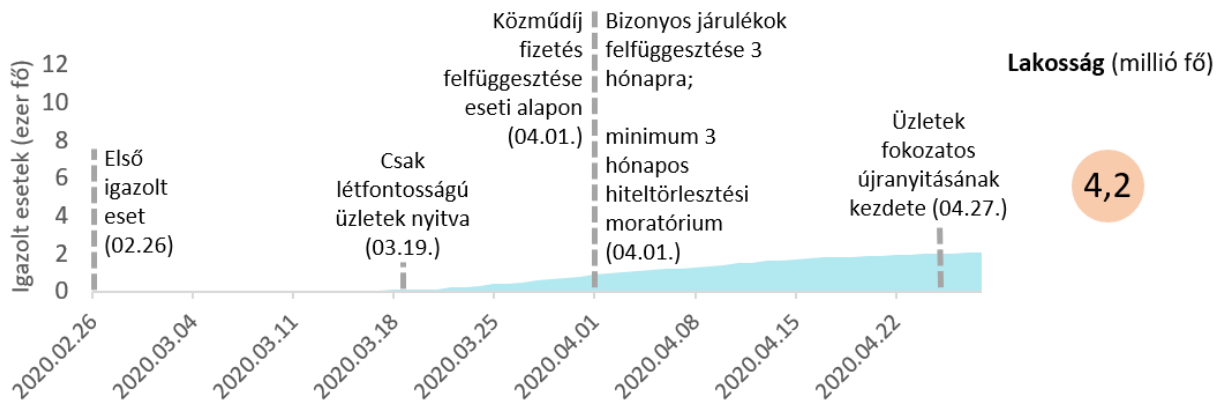
Vissza nem térítendő állami támogatások

Horvátországban közel 500 millió kuna (kb. 23,2 milliárd forint) értékű **támogatást tettek elérhetővé a vállalkozások likviditásának javítására és fejlesztéseinek támogatására.** Megemelték továbbá bizonyos EU-s támogatások előlegének értékét.

Állami hitelek és hitelgaranciák

A horvát KKV ügynökségen keresztül **mikro-, kis- és középvállalkozásoknak szánt hitelprogramot** valósítanak meg, egyszerűsített online ügyintézésessel. A hitelkeret 750 ezer kunáig terjed (kb. 34,8 millió forint), 0,25 százalékos kamattal. A visszafizetés kezdete egy évvel a hitelfelvétel után kezdődik, a futamidő maximum 5 év. A lehetőség a források kifo- gyásáig, vagy 2020. december 31-ig érhető el.

2. ábra: A vállalkozásokat jelentősen befolyásoló néhány intézkedés idővonala - Horvátország

Forrás: [Infoszolg/ECDC, 2020.](https://www.infoszolg.hu/ECDC)

Adó- és járulékfizetésekkel kapcsolatos támogatások

Azok a vállalkozók, akiknek az éves bevétele nem haladja meg a 7,5 millió kunát (kb. 348,2 milliárd forint) és több, mint 50 százalékos bevételkiesést szenvedtek el a járvány miatt, teljes **mentességet kapnak a nyereségadó, a társasági adó és a járulékok alól**. Az ennél magasabb éves bevétellel rendelkező vállalkozók részleges mentességet kapnak a fent említett kötelezettségeik fizetése alól.

Emellett a vállalkozásoknak **csak a kiállított számlák átvétele vagy a kifizetések megtörténte után kell ÁFA-t fizetniük**. Ez a krízis előtt csak a 7,5 millió kunát nem meghaladó éves bevétellel rendelkező cégekre volt igaz.

A kulturális és történelmi jelentőségű épületek üzleti használatára vonatkozó adók **felfüggesztésre** kerültek, aminek értéke 1-4 kuna (kb. 46-184 forint)/ négyzetméter.

A 2019-re vonatkozó **adóbevallások leadásának határideje** június 30-ig lett **meghosszabbítva**.

Hiteltörlesztéssel kapcsolatos intézkedések

A „Croatian Bank for Reconstruction and Development” bank és a kereskedelmi bankok által kiadott hitelekre vonatkozó **minimum három hónapos moratóriumot** vezettek be. A cégek kérhetik továbbá a visszafizetések átütemezését. Mindez a válság idején felvett, a cégek likviditását segítő hitelekre is vonatkozik.

Egyebek

Az építésügyi miniszter és a helyi önkormányzatok dönthetnek az irodahelyiségek és építési területek **közműdíjaink részleges vagy teljes elengedéséről**.

A Pénzügyi Felügyeleti Hatóság bizonyos szolgáltatásai díjmentessé váltak, és elrendelték a hatóság ügyintézési és kommunikációs folyamatainak digitalizálását.

Szintén fontos, hogy az állam felvásárolta a stratégiai árucikkek el nem adott készleteit, ezzel is támogatva a vállalkozásokat.

LENGYELORSZÁG

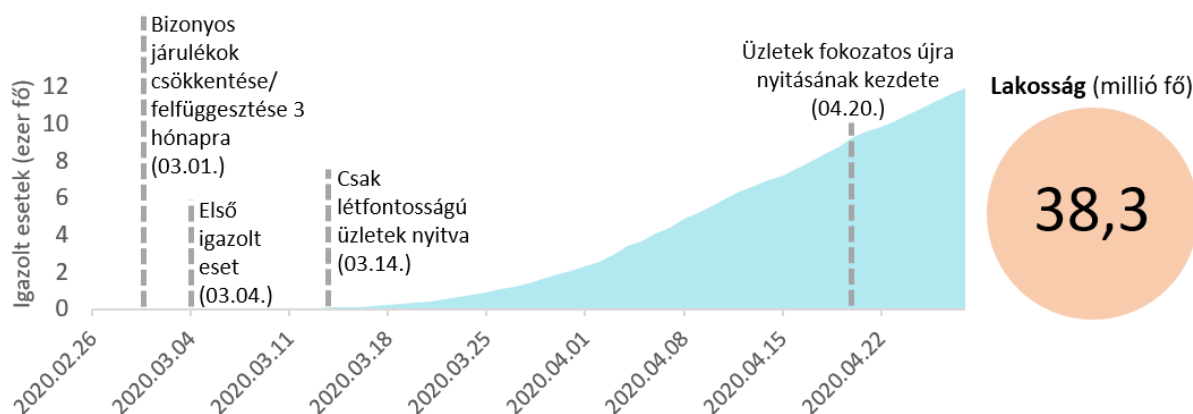
Vissza nem térítendő állami támogatások

Lengyelországban a minimálbér 80 százalékát kitevő **egyszeri juttatást** kaphatnak a vírus által leginkább érintett szektorokban dolgozó **magánvállalkozók**. Várható, hogy ezt a juttatást hamarosan további két hónapra elérhetővé teszik.

Állami hitelek és hitelgaranciák

A vállalkozások számára először 75 milliárd lengyel zloty (kb. 6600 milliárd forint) értékű **mikrohitelek** és **hitelgaranciák** álló csomagot jelentettek be. Április 8-tól még 100 milliárd zlotyit (kb. 7700 milliárd forint) szabadítottak fel a vállalkozások támogatására, elsősorban **3 éves futamidejű, kamatmentes hitelek** formájában. Ennek 50%-át KKV-knak,

3. ábra: A vállalkozásokat jelentősen befolyásoló néhány intézkedés idővonala - Lengyelország

Forrás: [Infoszolg/ECDC, 2020.](#)

20-25%-át pedig mikrovállalkozásoknak és nagyvállalatoknak szánják. A keret **akár 60%-a utólag vissza nem térítendő támogatássá válhat**, amennyiben a vállalatok a hitel lejártáig megfelelnek bizonyos feltételeknek: például megtartják munkavállalóikat, bizonyos mértékben csökkennek az eladásai és nem mennek csődbe. A források a Lengyel Fejlesztési Alap által kibocsátott kötvényekből származnak, amiket a Lengyel Nemzeti Bank vásárol meg.

Egy másik lépésben **további, nagyjából 40 milliárd zlotyt** (kb. 3000 milliárd forint) **hitelkeret** vált elérhetővé vállalkozásoknak.

Adó- és járulékfizetésekkel kapcsolatos támogatások

A februártól legalább 50 százalékos bevételkiesést elszenvedő és 10-nél kevesebb munkavállalót foglalkoztató vállalkozások, illetve a magánvállalkozók **társadalombiztosítási hozzájárulási kötelezettsége felfüggesztésre került március 1. és május 31. között.** A 10–49 főt foglalkoztatók kötelezettségeit pedig 50 százalékkal csökkentették. Ezen felül a vállalkozásoknak lehetőségük nyílik **levonni a 2020-as veszteségeiket a 2021-es adóalapjukból.**

Hiteltörlesztéssel kapcsolatos intézkedések

A mikro-, kis- és középvállalkozások március 8. előtt felvett hiteleinek feltételei módosíthatók, ha azt a vállalkozás gazdasági helyzete indokolja. A szabály értelmében a bankokra van bízva a moratórium alkalmazása.

Egyebek

Április 18-tól az államkincstár által kezelt mezőgazdasági területek bérlésére vonatkozó tenderek online felületen kerülnek meghirdetésre.

A járvány miatt meg nem rendezett események árának visszatérítési határideje meg lett hosszabbítva a szerződés felbontásától számított 180 napig.

SZLOVÁKIA

Vissza nem térítendő állami támogatások

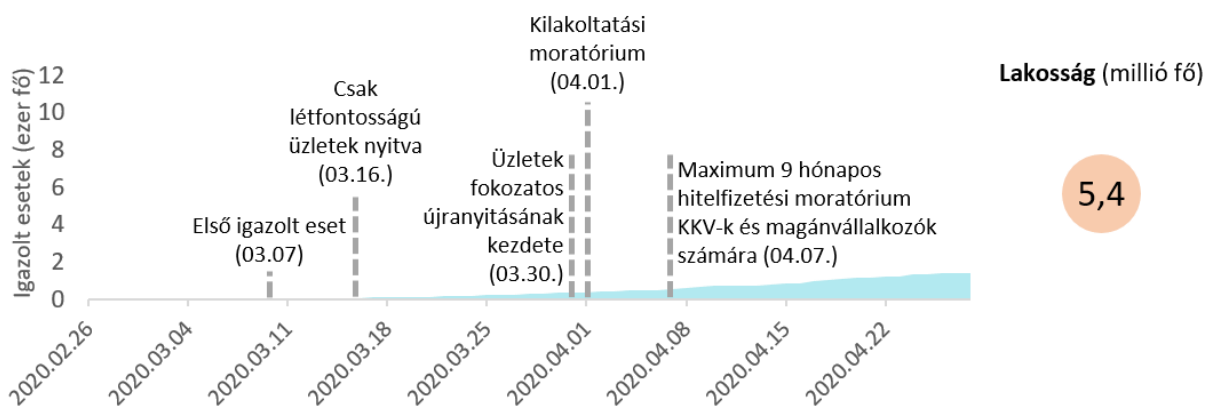
Egy március 29-én bejelentett intézkedéscsomag egyik fontos eleme, hogy az **egyéni vállalkozók támogatást kapnak a kiesett bevételük arányában.** A támogatást 20 százalékos kieséstől lehet igénybe venni, minden további 20% kiesés után emelkedő összegben. A támogatás értéke 180 és 540 euró (kb. 63 ezer és 189 ezer forint) között van.

Állami hitelek és hitelgaranciák

Szintén a március 29-én bejelentett csomagba tartozik a havi félmilliárd euró (kb. 175 milliárd forint) keretösszegű **hitelgarancia program** a kereskedelmi bankoknál a vállalkozások által felvett hitelekre. Egy áprilisi intézkedés pedig további 150 millió euró (kb. 5,25 milliárd forint) összértékű **hitelgarancia és kamattámogatási programot indított KKV-k és magánvállalkozók számára.**

Az euróövezet tagjaként, az Európai Központi Bank (EKB) lépései közvetlenül érin-

4. ábra: A vállalkozásokat jelentősen befolyásoló néhány intézkedés idővonala - Szlovákia

Forrás: [Infoszolg/ECDC, 2020.](#)

tik Szlovákiát. Az EKB megnövelte a pénzmennyiséget, amelyet a bankok kölcsönvehetnek tőle és megkönnyítette a hitelfelvétel számukra. Az EKB többek között ezzel segíti a vállalkozásokat a kereskedelmi bankokon keresztül.

Adó- és járulékfizetésekkel kapcsolatos támogatások

A már említett március 29-i csomag tartalmazza a **járulékok és a jövedelemadó-előleg fizetési kötelezettségének elhalasztását** a legalább 40 százalékos bevételkiesést elszenvedő vállalkozások számára. Megnyitotta a vállalkozások előtt a **2014 óta nem érvényesített veszteségeik beszámításának lehetőségét.**

Egy március 18-án elfogadott kormányrendelet pedig **kitolta az adóbevallások benyújtásának határidejét.**

Hiteltörlesztéssel kapcsolatos intézkedések

Szlovákiában maximum 9 hónapra igényelhető hitelfizetési moratóriumot vezettek be, amit magánvállalkozók és KKV-k igényelhetnek.

Egyebek

Kilakoltatási moratóriumot vezettek be az országban, április 1-től június 30-ig.

SZLOVÉNIA

Vissza nem térítendő állami támogatások

Szlovéniában a **magánvállalkozók** márciusban 350, áprilisban és májusban pedig 700 euró **alapjövedelmet** kapnak, amennyiben az előző

hónaphoz képest jelentősen csökkent a jövedelmük. A márciusi támogatás esetében ez 25%-os, az áprilisi és májusi esetében pedig 50%-os csökkenést jelent. A támogatást vissza kell fizetni, ha 2020 első félévében nem volt legalább 20 százalékos bevételcsökkenés az előző év első félévéhez képest, vagy ha 2020 második félévében legalább 20 százalékos jövedelem növekedés történt 2019 második félévéhez képest. **2021-ben ugyanezt a három hónapos támogatást kaphatják,** akiknek 2020-ban 2019-hez képest legalább 10 százalékkal csökkent a teljes vagy átlagos havi jövedelmük.

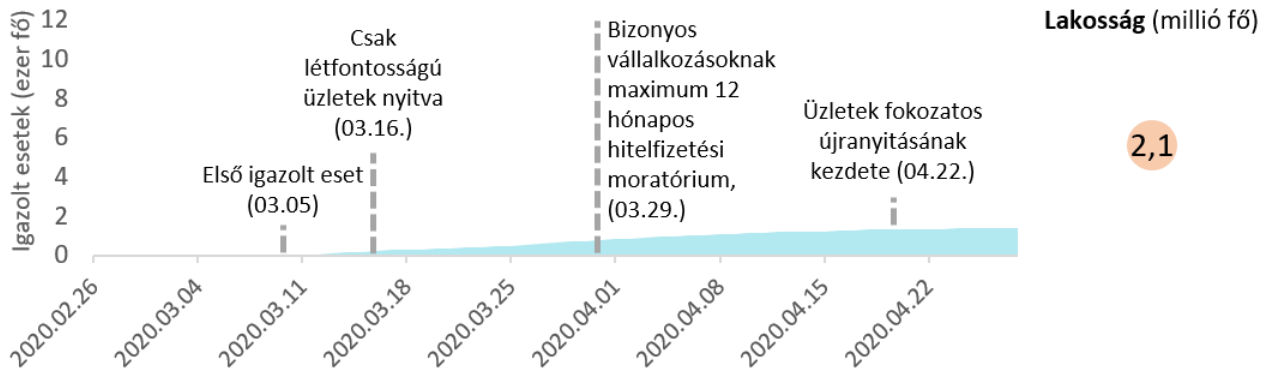
Állami hitelek és hitelgaranciák

A március 20-án elfogadott első nagy gazdasági intézkedéscsomag összesen 600 millió euró (kb. 210 milliárd forint) értékű **hitel és hitelgarancia programot** kezdeményezett, elsősorban KKV-k számára.

Egy április 28-án elfogadott intézkedéscsomag szerint az állam hitelgaranciát vállal kereskedelmi bankoknál 2020. március 12-től az év végéig felvett hitelekre, összesen 2,2 milliárd euró (kb. 770 milliárd forint) értékig. A hitel összege az éves bevétel és kiadások maximum 10%-a lehet. A garancia a nagyvállalatok által felvett összeg 70%-át, ami mikro-, kis- és középvállalkozásokénak 80%-át teszi ki.

Mivel Szlovénia is az euróövezet tagja, az Európai Központi Bank (EKB) lépései közvetlenül érintik az országot csak úgy, mint Szlovákia esetében. Így Szlovénia számára is jelentős, hogy az EKB megnövelte a pénzmennyiséget, amelyet a bankok kölcsönvehet-

5. ábra: A vállalkozásokat jelentősen befolyásoló néhány intézkedés idővonala - Szlovénia

Forrás: [Infoszolg/ECDC, 2020.](#)

nek tőle és megkönnyítette a hitelfelvételt számukra, ezzel segítve a vállalkozásokat a kereskedelmi bankokon keresztül.

Adó- és járulékfizetésekkel kapcsolatos támogatások

A március 20-i intézkedéscsomag azt is bevezette, hogy **a dolgozók után fizetett járulékokat átvállalja az állam** március 13. és május 31. között. Fontos, hogy a vállalkozásoknak ezt **vissza kell fizetniük** 2022 március 31-ig. Az intézkedés szükség esetén meghosszabbításra kerülhet.

Az **adóbevallások leadásának határidejét május 31-ig meghosszabbították**. A **társasági-jövedelemadó** esetében megteremtették a fizetés **elhalasztásának és a részletfizetés** lehetőségét, az adóelőleget pedig eltörölték.

Hiteltörlesztéssel kapcsolatos intézkedések

Szlovéniában a **hiteltörlesztési moratórium maximum 12 hónapra szól**. A járványügyi okokból kötelező jelleggel leállított vállalkozások számára, illetve az államtól felvett hitelek esetében ez automatikusan jár. A többi esetben a kereskedelmi bankok belátására van bízva, hogy engedélyezik-e a hitelfizetések halasztását. Az **állam garanciát vállal továbbá a moratórium alá eső hitelek** összértékének 50 százalékára, ha a hitelfelvevő járványügyi okokból lett kötelezve, hogy felfüggeszse tevékenységét. Egyéb esetben pedig a hitelek összértékének 25 százalékát garantálja az állam.

Egyebek

Egyéb intézkedések mellett a **köztulajdonban lévő épületek bérleti díjának csökkentése vagy elengedése** is bevezetésre került.

Források:

- Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC). [COVID-19 situation update worldwide](#). Utolsó elérés: 2020. május 7. Utolsó frissítés eléréskor: 2020. május 7.
- Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD). [Tackling coronavirus \(COVID-19\): Contributing to a global effort](#). Utolsó elérés: 2020. május 7. Utolsó frissítés eléréskor: 2020. május 7.
- Nemzetközi Valutaalap (IMF). [Policy Responses to COVID-19](#). Utolsó elérés: 2020. május 7. Utolsó frissítés eléréskor: 2020. május 1.
- Parlamenti Kutatás és Dokumentáció Európai Központja ([ECPRD](#)) hálózatán keresztül a parlamenti kutatószolgálatoktól kapott információk. Jelszóval védett felület.

Készítette: Rajczy István
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Telefon: (1) 441-6486